

Чырвоная Зьмена

№ 179 (1448) Аўторак, 4 жніўня 1931 г.

ШТОДЗЕННАЯ ГАЗЕТА РА-
БОЧА-СЯЛЯНСКАЯ МОЛАДЗІ
Орган ЦК і Менгаркому ЛКСМБ
Умовы падпіскі:
1 месяц : 30 коп.
3 месяцы : 90 коп.
6 месяцаў : 1 р. 80 коп.
1 год : 3 р. 60 коп.
АДРАС ПЭЛАНІЎ:
Менск, вул. Карла Маркса, 38
Тэлефоны: рэдактара—7-25,
сэкрэтарыят—12-19.
АДРАС КАНІСТРЫ:
Комсамольская 25, тэлеф. № 908.
ГОД ВЫДАВАННЯ XI.

Конт. асобага № 2 кап.

Ажыццэвіц рашэньні з'езду рабсельваенкораў

Торж, як адзіная база для далей-
шага развіцця энергетычнай
прамысловасці БССР, набывае над-
звычайнае значэнне на ўмо-
вах нашай краіны і на праву зой-
ме месца адной з вядучых галін
нашай сацыялістычнай прамысло-
васці.

Зымешчаная сёння рэзольцыя
другога ўсебеларускага рабсельваенко-
раўскага з'езду аб вытворчых за-
дачах рабсваў у барацьбе за торж-
эўлізацыю разгорнутай праграмай
дзейнасці, вандарнаў грамадскай
думкі на ажыццэўленню дэўту
ператварэння Савецкай Беларусі
у тэрыторыю Доўдас.

Вядзіла армія рабсваў і тэры-
р у тэрыторыю прамысловасці, дзе
сёння з усімі рабочымі тэрыто-
рыяй правілі надружну падрыхтоў-
чу працу пры абавязаванні тэ-
рыторыі да з'езду, чавіна вара-жа,
якая в большай настойлівасцю,
выстаўляе на правядзенне іх у
дэўту.

Уважлівыя гістарычнай прамо-
наю тав. Сталіна на нарадзе
гаспадарніаў, пастанова ЦК КП(б)Б
СНБ і пастановай нашага з'езду,
рабсваў павінны выступіць на ба-
рацьбу з самадэкам у забеспячэнні
торжэўлізацыі прамысловасці рабочаю
сілай, з ураўнаважаным, з абавяз-
кай, — у ўдзяленне бесперапыннай,
даўдзенай і плыняў да кожнага ра-
бочага, за максімальную механіза-
цыю торжэўлізацыі, за разгортванне
злабычч фрээрнага, багерага,
налога і вядзіла гітаратору.

Разгарнуць барацьбу за падрых-
тоўку кадры для тэрыторыі прамы-
словасці, за лепшую арганізацыю

працы у ФЭВ, на стварэнне тар-
піннага вучэбнага камбінату.

Разгортванне культбытавой пра-
цы на торжэўлізацыі важнейшая за-
дача рабсваў. Барацьбой за ства-
рэнне ліспуху, школы, жэбу
на кожным торжэўлізацыі павінны
быць прасякнуты кожны крок
ударніа-рабсваў. Рабсваў павінны
быць ініцыятарамі, актывістамі
ўдзяленняў сацыялістычнай другой
паўтэрыторыі свайго тэрыторыя, свайго
цэлю, свайго з'езду, на гэтай па-
става, паўтэрыторыі БССР і геніяну.

Вываньне гэтых вядзіч за-
дачах забеспячэння пры ўмовах
абавязковага стварэння на кожным
торжэўлізацыі, у кожнай брыгадзе, на
кожнай машыне насцэнагазеты,
ініцыяты, спецыяльных бюлетэняў
на паасобных пытаньнях; стварэн-
ня назакон іх шырокага актыву з
рабочых тэрыторыяў.

Штодзённая базавая операцыйная
праца друку на непасрэдным парты-
іным кіраўніцтвам дасцэ нам
магчынасцю выкаваць большавіцкі
планы торжэўлізацыі.

ЦК КП(б)Б ларучыць «Чырвоная
Зьмена» ажыццэўляць канкрэтныя
кіраўніцтва рабсваў і павячы
дружам торжэўлізацыі і індустрыяль-
ных вышэйшых навучальных уста-
ноў.

«Чырвоная Зьмена», сумесна з
усімі павячы дружам, пры ак-
тывішым ўдзяне ўсіх рабочых
тэрыторыяў, усіх ударніаў-рабсваў
торжэўлізацыі і індустрыяльных на-
вучальных устаноў, пад выпраба-
ваным кіраўніцтвам левінскай парты-
і, баўмоўна, выкавае ўскладзе-
выя на яе цэнтэральным камітэтам
КП(б)Б абавязкі.

ПА ТОЙ БОК МЯЖЫ

Галадоўка ў Лукішках закончылася частковай перамогай

ВАРШАВА. 30. Як паведаміла
паўтэрыторыя «Работнік», галадоўка
190 політэўлізацыі ў Віленскай
тэрыторыі Лукішкі закончылася. Полі-
тэўлізацыя спынілі галадоўку толь-
кі тады, калі ўрадаўцы міністэр-
ства ўнутраных спраў далі ім офі-
цыйнае запэўненне ў тым, што
частка іх патрабаванняў, а імя:
права падзялення ежы, права ат-
рымання кніжак з волі і перанісі,
а таксама спыненне збіваньняў—
будзе выканана.

У Варсавіе кампартыя аргані-
завала дэманстрацыю рабочых з
чырвонымі сцягамі, дэманстрацыі
наадварот адбілі іх разганяць. У
раёне Плянэў рэспублікі адбылася
сур'ёзная сутычка з поліцыяй. По-
ліцэйскія адарылі агонь якім быў
паранены адзін рабочы. Так званы
«рабоча-сялянскі б'ёў», віруе
троцкістамі Маўінам, калі, што
бы на ўдзяленне ў дэманстрацыях
У Вільбае ініцыяты рабочыя
забаставалі, каб зноўнаваць дзе-
1-га жніўня. У Овідэе кампартыя
арганізавала мітынг, на якім пры-
сутнічала шмат рабочых.

Баявыя колёны 1-га жніўня ў Гішпаніі

Контрэвалюцыйныя трокістыя пасьпяшылі заявіць
што «яны ў дэманстрацыі ня ўдзяленічалі»...

МАДРЫД. 2. Дэманстрацыі 1-га
жніўня былі забаронены на ўсёй
Гішпаніі. Тым ня менш, друк па-
ведаміае аб адбыўшыхся спробах
правесці дэманстрацыі ў Мадрыдзе
Барсэліне і Вільбае.

У Мадрыдзе арганізацыя кому-
ністычнай дэманстрацыі пачалася з
7 гадзіне ўвечары. Груны рабочых
сабраліся на пляцох. Улада мобілі-
завала вядзіла поліцэйскія сілы,
якія атакавалі рабочых. Усямі раз-
рабочыя аноў зьбіраліся. Дэмонс-
травы спыналі «Інтэрнацыянал».
Дэманстрацыі працягваліся да 10
гадзіны вечара.

У Барсэліне кампартыя аргані-
завала дэманстрацыю рабочых з
чырвонымі сцягамі, дэманстрацыі
наадварот адбілі іх разганяць. У
раёне Плянэў рэспублікі адбылася
сур'ёзная сутычка з поліцыяй. По-
ліцэйскія адарылі агонь якім быў
паранены адзін рабочы. Так званы
«рабоча-сялянскі б'ёў», віруе
троцкістамі Маўінам, калі, што
бы на ўдзяленне ў дэманстрацыях
У Вільбае ініцыяты рабочыя
забаставалі, каб зноўнаваць дзе-
1-га жніўня. У Овідэе кампартыя
арганізавала мітынг, на якім пры-
сутнічала шмат рабочых.

Тэлеграма

Усім сэкратарам гаркомаў і райкомаў КП(б)Б

Катэгарычна прапануецца даслаць не пазьней дзе-
сятага жніўня ўсе матар'ялы правядзеньня месяч-
ніка беларусізацыі. За сэкратара ЦК Гантман.

УВАГА!

Колектывы і ячэйкі ЛКСМБ Менскай арганізацыі
4-га жніўня з 7-й гадзіне ўвечары ў памяшканні дому пра-
асьветы (Комуністычная вуліца)

— СКЛІКАЕННЯ —

АГУЛЬНА-ГАРАДЗКІ СХОД АКТИВУ

Менскай арганізацыі ЛКСМБ

НА ПАРАДКУ ДНЯ:

Аб кантрольным пленуме ЦК ЛКСМБ і падрыхтоўцы да 17-га жніўня.

Білеты ў Менгарком з 9 да 4 гадзіны.

Сэкрэтар Менгаркому ЛКСМБ—ЯНКОВИЧ

На баявыя рэйкі рэалізацыю пастаноў з'езду рабсельваенкораў

НАША ЗАДАЧА: сыстэматычна кіраваць раб- юнкарамі тарпіннай прамысловасці, не паслабляючы кіраўніцтва ўсёю юнкараўскай масай

Пастанова сэкрэтарыяту ЦК КП(б)Б

аб мерапрыемствах па ўзмацненню кіраўніцтва нязавым друкам і рабсельва-
раўскім рухам у БССР.

3 мэтай замацаваць і надалей пашы-
рыць тую значную работу па пера-
будове рабсельваўскага руху, нязаво-
га друку і ўзмацненню партыйнага
кіраўніцтва ім, якая была праведзена
як у час падрыхтоўкі да ўсебеларус-
кага з'езду рабсельваенкораў так і ў час
непасрэднай работы з'езду, ЦК КП(б)Б
лічыць неабходным:

1. Агульнае кіраўніцтва рабсельва-
раўскім рухам БССР ажыццэў-
ляецца Культпромам ЦК КП(б)Б і рэ-
дакцыяй Ц. О.—газетай «Зьмена»

2. Каб забеспячыць сыстэматычнае
і глыбокае штодзённае кіраўніц-
тва і дапамогу рабсельваўскаму паасо-
бных галін прамысловасці і сельскай
гаспадаркі, — уклічыць на рэдакцыі
цэнтэральных газет адказнасць за ра-
боту з рабсельваўскамі паасобнымі ву-
часткаў сацыялістычнага будаўніцтва,
а таксама за кіраўніцтва нязавым дру-
кам гэтых галін народнае гаспадаркі,
не паслабляючы разам з тым паста-
ноўкі і асьвятленьня пытаньняў усяго
рабсельваўскага руху у пэрым;
а) газета «Зьмена», побач з агульным
кіраўніцтвам рабсельваўскім рухам
БССР, таксама ажыццэўляе спецыя-
лізавае кіраўніцтва рабсваў і нязавым
дружам мэталіапрацоўчых прамы-
сленстваў БССР, новабудуў і наця-

ровай прамысловасці; б) газета «Са-
вёцкая Беларусь» — рабсельваўскі і нязавы
друк савецкіх устаноў, спажыве-
цкай коопэрацыі і дэзаапрацоўчай
прамысловасці; в) газета «Рабочий» —
рабсваў і нязавы друк чыгуначнага,
воднага і шосейнага транспарту і гар-
барна-абуткавой прамысловасці; г) га-
зета «Акіябр» — рабсваў і нязавы друк
тэкстыльнай і швейнай галін прамы-
словасці; д) газета «Чырвоная Зьмена»
— рабсваў і нязавы друк тарпіннай
вышэйшых навучальных устаноў; е) га-
зета «Колгаснік Беларусі» — рабсельва-
сваў і нязавы друк ільняводных, жы-
вельгадоўчых колгасаў; ж) газета Сель-
ска-гаспадарчы рабочы Беларусі,
рабсельваўскі і нязавы друк машына-
трактарных станцыяў і саўгасаў; з) га-
зета «Орка» — рабсваў і нязавы друк
шкільнай прамысловасці.

3. Акрамя скліканьня ўсебеларус-
кіх з'ездаў рабсельваўскай ад-
паведным газетам, разам з культпро-
мам ЦК КП(б)Б, па меры патрэбнас-
ці, склікаць ўсебеларускія спецыялі-
заваныя нарады рабсельваенкораў,
у адпаведнасці з прызначаньнем да
паасобных газет. Камітэты па справах
друку пры СНК БССР прадугледзець
у бюджэтных асыгнаваньнях на друк

выдаткі на скліканьне нарад і з'ездаў
рабсельваўскай.

4. Абавязваць рэдакцыі цэнтэральных
газет сыстэматычна (ня менш раз у
паўтэрыторыю) зымешчаць агляды як
друку маюць, так і ў асаблівасці
нязавых газет тэй галін народнае
гаспадаркі, рабсваў якое прымацава-
ны да пэўнай рэдакцыі. Абавязваць рэ-
дакцыі вылучыць адказных тавары-
шоў, якіх асаблівасць ад усялякай ін-
шай работы ў ўскладзены персанальную
адказнасць за кіраўніцтва работай
сярод прымацаваных да газеты груп
рабсельваўскай.

5. Улічваючы востры недахоп адка-
зных работніаў у складзе цэнтэ-
ральных газет і выходзячы з неаб-
ходнасці рашуча ўзмацніць гэты,
адзін з найбольш адказных вучасткаў
агульна-партыйнай работы — дэтармі-
нова выпусціць з Комвузу 5 чалавек
(з газетнага аддзяленьня) і накіраваць
з агульна-партыйнай работы 5 чала-
век, якіх камандзіраваць у рэдакцыі
газет выключна для работы з рабсельва-
сваў.

6. Абавязваць Белдэяржвыдавцтва ў
тэрміновым парадку выпусціць
бібліятэчку брошур з асноўнымі ма-
тар'яламі з'езду.

Даць сацыялістычным палём баявую операцыйную насыценгазэту

Другі ўсебеларускі зьезд рабсельваўскай
крава сказаў аб тым, што да пачатку ўбо-
рачнай кампаніі ў кожным саўгасе, колгасе,
МТС павінна быць сваё насыценгазета.

Гэта пастанова ня ўсюды праводзіцца у
жыццё. Частка раённых выскочных арганіза-
цыяў, у прыватнасці Слуцкага, Хойніцкага,
Расонскага, Расьнянскага, Любаньскага. Бу-
да-Кашалёўскага р-наў, не ўдзялілі патрэб-
най увагі гэтай палітычнаму пытаньню.

Цэлы рад насыценгазет саўгасаў і колга-
саў (саўгас Пакрашова, колгасы «Шлях ко-
лектывізацыі», «Селянін») ня здолеў накіра-

ваць агонь пролетарскай самакрытыкі на
прарывы ў гаспадарча-палітычных кампаніях
і займаюцца ўсялякай дробяззю.

Так далей быць ня можа. Комсамольскія
арганізацыі разам з юнкараўскай масай па-
вінны паставіць перад сабой задачу ў самы
кароткі тэрмін на кожным вучастку ўборкі
ўраджаю асабліва ў ільняводных раёнах ор-
ганізаваць штодзённую насыценную газэту,
зрабіўшы яе сапраўды змагаром за найхут-
чэйшае сканчэньне ўборкі, асеньняга севу,
ворыва і сілосаваньня.

Вылучылі, а далей справа іх не датычыць

У колгасе «Селянін» с. Раконі,
Хойніцкі р-н) нама насыценгазеты,
ня гмедычы на пастанову 2-га ўсе-
беларускага з'езду рабсельваўскай, каб
да пачатку ўборачнай кампаніі
кожны колгас меў насыценгазэту.

Партыйна-комсамольскія ачэйкі
аддасца да гэтай важнейшай спра-
вы з хамадом. Сэкрэтара партый-
най ачэйкі, т. Жаўніца, колгаснікі
пытаюць: «Чаму ў нас няма на-
сыценгазеты?», той адказвае: «Мы
вылучылі тав. Старыковіча, няхай
ён і робіць». А сам, як сэкрэтар,
ня хоча паікавацца тым, як вы-
конваюць вылучаны таварышы
ўскладзеныя на іх абавязкі.

Уборачнай кампанія ў разгары.
Болгаснікі чакаюць, калі-ж нарэш-
це будзе выканана пастанова з'езду
рабсельваўскай аб насыценгазетах.

Партыйна-комсамольскія ачэйкі
павінны памятаць, што мала выду-

чыць таварыша і ларучыць яму
працу, а трэба і правярць, як ён
гэту працу выконвае.

УДАРНИК.

Насыценгазета і рэдактар
лунуюць у павестры

Насыценгазета пры Любаньскім
нардоме выхадзіць толькі к сьвятану.
Як вышла к 1-му мая, дык і да-
гатуль яма. Ні падрыхтоўка да
рабсельваўскага з'езду, ні сам
з'езд у газэце не адбываліся.

Час'ужо адпаведным арганізацыям
зацікавіцца працай насыценгазеты,
зрабіўшы яе сапраўдным змагаром
за выкананьне задач дэнага этапу
Ава.

Аб працы нашай насыценгазеты

Насыценгазета «За пролетарскія
кадры» Гомельскага агропрад'інсты-
туту выпусціла за час свайго іс-
наваньня 20 нумароў, ня лічачы
двух нумароў ільлічэўкі «Ударнік
другой большавіцай», выпушчаных
у часе агропрактыкі ў колгасе.

Насыценгазета зрабіла паварот
тварам да вытворчасці, асьвятляю-
чы ход выкананьня сацыялістычна-
і ўдарніцтва, эканоміі і г. д.,
адначасова б'ючы па хваравітых
зьявах, якія маюць месца ў індуст-
туде. Насыценгазета ўзяла шэфства
над насыценгазетамі заводу «Го-
мельмаш» і саўгасу «Брылёў». Ува-
ты чв сябе абавязкі яна выконвае.

Побач з дасягненьнямі, газэта мае
рад недахопаў: малае колькасць
студэнкаў (40 чал. студэнкаў на
150 студэнтаў), адсутнасць масава-
выхавачай працы сярод студэнкаў
і цэлы рад іншых. Думку часткі
студэнтаў аб тым, што ў насыцен-
газэту павінна пісаць толькі рэ-
дактарыя і яшчэ цэлы рад іншых,
ніхто ня іхнуўся разьбіць. Слаба
асьвятлялася жыццё і праца ком-
самольскай ачэйкі. Студэнор.

**Комсамол повинен аказать конкретную дапамогу
падшэфнаму будаўніцтву**

Бушацкі Райкамол павінен забяспечыць дапамогай

Будаўнічым матар'ялам завод ва-
бясьпечан, але не хапае 20 скры-
нак цэвікоў.

Колгас на має достаткової кількості робочої сили, але треба своєчасово папірадець зряу уборів, лѣну, шляхам раціональнаго, на основѣ зѣдѣлщичны, скарыстаньны нанунай робочай сили.

Тураўскі, Кошыскі РК не забяспечылі выканання задачы арганізацыі
ячэек ЛКСМБ у кожным колгасе

Копыскі райком павінен пакончыць з політыкай наглядчыка

16 колгасаў без комсамольскіх ячэек

Вынік опартуністычнай бязьдзейнасьці

Райком комсомолу ня сумеў за-

Ѓ-кѳѳ.

Івашкоў Іван.

Івашкоу Іван.
най бязьдзейнасьці
бясспечыць баявой работы і ўва-
жаць выкананьне ўборачнай кампа-
ніі з ростам, што сьведчыць аб
слабасьці і нязмужыні аператыўна
кіраваць арганізацыяй. Да МЮДу
засталося ўсёга 33 дні, патрэбна
неадкладна перабудоваць на баявы
лад работу атрада з тым, каб у
бліжэйшы час выканаць пастанову
аб арганізацыі атрака КСМ у во-
дным колгасе.
Шаруніч В.

Комсамольскія маладзёжныя базы павінны быць створаны

Гародніна пад пагрозай зьнішчэння шкодыкамі

Комсамол Віцебшчыны выступаў на барацьбу з рапсавым пілільшчыкам

цёмна-жылёвага колеру. Ён спачатку прагрызае дзіркі на лісьцях, а потым выдае іх зусім, пасіцаючы толькі жылкі. Моры барабцы в і -- гэта апыркванне парыскай заліваі: 16 грам на вядро вату

Можна замест апарсканья ра-
біць амыленне парыскай зелянінай
мышавова-кіслым кальцыем, з раз-
ліку і частае выпэйпагазаных
ядаў на 16 частае сыжжэ-тэжэнай
важны ці попузу.

Патрабуюцца тэрміновая дапамога
сродкамі барацьбы са шкодніцамі

шкодників
рапсавым пілільщыкам

Віцебскі зьнішчальны пужаў АВШ на дагавору з гарадзкім камітэтам камсамолу, мобілізаваў 400 чалавек. На аддзяленьнях таксама мобілізуюцца масавыя брыгады камсамолу і Асавіяхану.

Поводом встает з месці кадра
не хапае. Каб зберагчы гарадыну
і вачусьці, як кармовы сродка
бруцку, турнепі і редыску, неаб-
ходна іфілізаваць усе грамадзтва
сілы іа хружнае выступленне су-
протэ масавага пшодв'ка—рапсав-
нага пшідлшчыка.

**АБШ пры Наркомземе
Беларусі.**

Більшасць райнаў БССР ахоплены масава-гараднымі школьнікамі. Прапануецца неадкладна скласці масавыя камсамольска-маладзёжныя атрады для барацьбы з імі. Звяззача са райпаўнаважанымі на барацьбе са школьнікамі і машынавынішчальнымі станцыямі і пунктамі АБШ.

ІІК ЛКСМБ.

У сучасны момант ва ўсёй паўднё-
вай частцы СССР наглядна ўсё знач-
най кожнае ці дзе дугавога матыля
Уночы на палёх можна раскладаць
вогнішчэ, матылі лятуць на сьвет і
гнішчэ ў агні.

гізних на лівій Галищині уже і у
тятий годзі (у Гомельскім раёне),
у звязку з чым ёсць неабходна
зьяўленьня школьніка, а та са на
выключана матчынасьць заўсёг яго ла
іас з Украіны. Таму неабходна пільна
сачыць за зьяўленьнем дзявога ма
тыля і быць падрыхтаваным да ба

Дзеля таго, каб зберагчы незаражаныя палёткі ад прыходу вусеняў робяцца ахоўныя канавы шыбіною ад 30 д. 50 см. і гэтай-жа шырыні. Канавы можна рабіць плугам, праяджаючы два разы па аднаму месцу.

Для берабачы з усіміяі правод і і спырскізанне і апылканне расьліў атрутамі, вусень паядае апырснуты атрутай расьліны і гіне.

Апырскаванне хлёрстым бар'еям ужываецца у колькасці 400-60 гр. на 12 літраў вады.

Для апырквання першай зеляншчы з свежага гашанай вапнай бярэцц 12-16 гр. парижскай зеляні 24-32 гр. вапы на 12 літраў вады.

Можна уживати супровід вусеня у ляльканні рясля парових асфальтів, джійсіам і мшаківіста-асфальтним кальцием у мезаніне з гашалів ваний, мелам, популу. Дзеля гэтага бярэцца і частка атруты на 10 част-ка вапны ці мему, ці популу.

А пасля лялькання вусеняў неабходна рабіць глыбокае пераварэнне не глебы з тым, каб глыбока закаваць капшчухі і тым самым не даць маі-чычасцы вылятаць матыльям.

У зв'язку з тим, що лугави мати-
ля з'являється, великі злосини
шкоділки, Беларуская Служба Вучоту
Школьнікаў з'являється да усіх сагуа-
саў, колгасаў і бяднянка-серадняншчых
гаспадарак і комсомольскіх пастой,
каб у выпадку з'яўлення гэтага
шкоділка зараз-жа папсавалі блі-
жэйшаму рабіна-звышчальнаму пункту
Бел. Аб'яднання Барыць у са-
шкоділкамі, а таксама Службе Вучоту
пры чым даслаць для вызначэння
самага шкоділка па адрасу: Мясск
Шырокая 28, Служба Вучоту Школьні-
каў.

К. Ашуква.

У Тураве слаба змагаюцца
за шматмільённы

Турауская комсомольская органи-
зация являла да гэтага часу па-бая-
вому не пераключылася на выка-
наванне рашэнняў IX з'езд-
Усесюм аб арганізацыі пры ко-
жым колгасе ячэйкі КСМ.

Падары ўчэбні праца да МЮДа зьяля паўстае бітва азнаменаванца масавым ростам камуністычнай арганізацыі, ідзе зусім марудна. З гэты да часу арганізавана 2 тысячкі. Такая праца маюцца ў выніку таго, што кіраўніцтва рэінтэгра калітэту ілюбіла ахвотніца да гэтаі важнайшай задачы.

Комсомолец.

У колгосп "Варашылава" (Самаркандська р-н) маєцца больш 200 ч. моладзых колгасніцаў, а ў гэтых колгоспах камсамольская тэчка налічвае ўсяго 15 чалавек камсамольцаў. Сарод колгаснай моладзі нікай працы па ўдзяненню іх у радысакаму не праводзіцца. Больш таго, нават сарод саміх камсамольцаў прада адсутнічае, політгуртос не працуе, рэжымні Х і ХХ зьезла, і апошніх кантрольных пленумаў ЦК не расправаваны, Савратаў зьяэй тав. Гаратка па-анортуіс тэчнаму адносіцца да працы.

Макс.

Удзяржанне за тры-за энергетыку

Рэзолюцыю II рабсельва-
енкараўскага з'езду паві-
нен ведаць кожны рабочы-
тарпняк. Абавязак кож-
най комсамольскай ячэй-
кі — быць арганізатарам
прапрацоўкі рэзолюцыі і
непасрэдным актыўным
яе выканаўцай

Пуцёўка на ўпартас змаганьне кожнаму рабкору-ўдарніку, кожнаму ўдарніку- рабкору

Рэзолюцыя другога Ўсебеларускага з'езду рабсель-
ваенкараў аб вытворчых задачах рабкораў
у барацьбе за тры

Кожны крок на выка-
наньне рэзолюцыі друго-
га рабсельваенкараўскага
з'езду ёсць падвышэнь-
не процанту выканання
плану торпаздабычы. Вы-
кананьне рэзолюцыі буд-
дзем змагацца за выка-
наньне і перавыкананьне
прамфіплян. Для кожнай
машыны, у кожнай бры-
гадзе дамо рэзолюцыі
бывае выкананьне

Перад партыяй, перад усёю рабочаю клясай, перад усім раб-
сельваенкараўскім рухам, (як магутнай зброй у руках каму-
ністычнай партыі, стаіць адказная, неадкладная задача: за-
бяспечыць самым максымальным тэмпам у развіцці энергетыч-
най базы, у найкарацейшы тэрмін вынічыць адпаведнае, пра-
рыў на фронце аднаго з выключна важных вучасткаў — на
фронце падвышэння энергетыч-
най базы пад справу — сацыялі-
стычнага будаўніцтва.

ЦК КП(б)Б, вызначаючы ў
сваёй настанове далейшыя пла-
ны развіцця тарпняй пра-
мысловасці — базы энергетыч-
нага будаўніцтва, запісаў: „забяспечыць на пра-
цягу трох год такое развіццё
здабычы торпу, якое забяспечы-
ць, як мінімум, пераход у
гэты тэрмін усёй прамысло-
васці, электраэнергіі асноўных
культурных бытовых устаноў
прамысловых цэнтраў на тарпняны апаў“.

Дзеся гэтага рабкору неабходна ведаць канкрэт-
ныя задачы ў барацьбе за тры, у барацьбе за энергетыку з
тым, каб ведаючы гэтыя канкрэтныя задачы, яшчэ з большай
настойлівасцю змагацца пад кіраўніцтвам партыйнай аргані-
зацыі за ажыццяўленне вытворчай праграмы тарпняй пра-
мысловасці.

У жорсткай, непрамыслай барацьбе на два фронты, супроць
правага ўхлы, як галоўнай небяспекі на даным этапе,
„левай“ загалоў і прымірэнства да іх, у барацьбе з пазіцыяй
жывым шовінізмам, як галоўнай небяспекі ў галіне ажыц-
цяўлення левіскай нацыянальнай палітыкі, у барацьбе з шові-
нізмам усіх колераў, мы павінны ператварыць Савецкую Бе-
ларусь у тарпняны Донбас.

Высоўваючы перад рабсельваенкарамі наступныя задачы:
Эканоміка працы і нармалізаванне

Новая абстаноўка — новыя задачы гаспадарчага будаўніцтва
вымагаюць ад рабсельваенкараў яшчэ больш настойлівай ба-
рацьбы з самацэню ў забяспечанні торпнапрамысловасці ра-
бочаю сілай, з не дачасова, дамагаючыся арганізаванага на-
бору рабочае сілы праз узамешныя дагаворы гаспадарчых аргані-
зацый з калгасамі і калгаснікамі, систематычнай правярці
станавіцца зборшчы прад арганізацыю рэйду ўдарных брыгад
друку, шырока тлумачыць кожнаму тарпняніку закон аб ад-
ходніцтве.

Сваёй барацьбою з няправільнай арганізацыяй зарплат, з
няправільнай тарпняй сістэмай і лавачкай ураўнаважыў у
галіне зарплат (Сталін), што з'яўляецца прычынай цяжкас-
ці рабочае сілы, рабкор павінен стаць удзельнікам ажыццяў-
лення задачы на менш 76 проц. наяўнай рабочай сілы за-
мацаваць на стаўку працы, скарыстоўваючы яе круглы год на
роўных вучастках працы торпназдабычы.

У галіне найбольшага скарыстання наяўнай рабочай сілы
систэматычнага падвышэння кваліфікацыі рабочых, перад ра-
бкору зноў паўстае задача змагацца за правільную тарпняную
сістэму, за арганізаваную, гэткай сістэмай тарпняў, якая-б уліч-
вала розніцу паміж працай кваліфікаванай і некваліфікаванай,
паміж працай цяжкою і лёгкай (Сталін).

Будучы ініцыятарам перагляду норм у бок устаўлення
сапраўдных тэхнічных магчымасцей, узняўшы раўняненне на
выпрацоўку лепшага рабочага ўдарніка, будучы барацьбітам
за поўнае ўвядзенне здыскіраваных, уводзіцель дэкадальна
брыгаднай калектывізму, што з'яўляецца адным з сродкаў мо-
білізацыі мас на падвышэнне сабекошту то падабчы.

Пастаўлена тав. Сталіным у яго гістарычнай прамове на
варале гаспадарчай задачай, звышчыненне безгаспадарнасці,
мобілізацыя ўнутраных рэсурсаў прамысловасці, унявядзенне і
ўмацаванне гаспадарчага разраўняў у усіх прадпрыемствах,
систэматычнае звышчэнне сабекошту, узмашчэнне ўнутрыпра-
мысловага накіравання за ўсіх без выключэння галінах пра-
мысловасці, — патрабуе ад кожнага рабсельваенкара ад кожнай
газеты торпназдабычы самай актыўнай, настойлівай і паслядоўнай,
шырока разгорнутай барацьбы за выкананне гэтых задач на
кожным торпназдабычы.

Газеты тарпнянікаў — змагары за правільнае скарыстоўванне
і эканомію рабочае сілы. Няаднае гадзіны працы, я вядома
лішняга рабочага ў брыгадзе!

Рабсельваенкары тарпнянікі павінны быць пад кіраўніцтвам пар-
тыйнай арганізацыі арганізатарамі ўдарных брыгад і іні-
цыятарамі сацыялістычнага спаборніцтва, барацьбітамі за самае
шырокае разгорты няне пролетарскай самактыўнасці і дэяснасці
яе, ганьбючы горш х і па ам з тым, систематычна адка-
наючы на прыкладах дасягненых лепшых, паказваючы як
траба працаваць, даючы систематычны, глыбокі і разгорнуты
паказ дасягнутага сацыялістычнага будаўніцтва.

Даб'ёмся поўнага ўвядзення бесперапынку двухналовага
і трохналовага працы на ўсіх торпназдабычах і безадкладнага пе-
раводу ўсіх б-з выключэння торпназдабычы і пасоных брыгад
на гаспадарчы разраўняў.

Змагаючыся за правільную расцяжку рабочае сілы, абслу-
гоўваючага і тэхнічнага персону на торпназдабычы.

Барацьба за скарыстанне кваліфікаваных жаночае працы
у торпнапрамысловасці (селедары, тра-тарысты, моторысты
і параўшчыкі) з'яўляецца штодзёнай, адной з важней-
шых задач нашага нівозага, раёнага і цэнтральнага друку.

Тыянда варштата, адрэзата
да кожнага рабочага

Рабкору тарпнянікі!
Абавязкова змяняючы свае намаганні арганізуючай сілай
сваёй асабістага прыкладу, дабівайцеся праз друк, праз
навышчэння газет:

вывучайце, найбольшы вытворчы магчымасці кожнай
гарнітуры, машыны, брыгады і, на гэтай падставе, высювайце
сустрэчны, перавышайце планы торпназдабычы;
будучы ініцыятарамі, ўдарнікамі па складанню пляну дру-
гой палітокі торпназдабычы, на аснове вытворчых магчымасцей
кожнай машыны і далейшай механізацыі торпназдабычы;

біцеся за сваячасовае складанне праектаў, плянаў па пад-
рыхтоўцы балот, торпназдабычы і транспартоўкі торпу да яго
спажыва. Самым падрабязным чынам, грунтоўна і глыбока
абгаварвайце гэтыя планы сярод рабочых тарпнянікаў;
дамагайцеся арганізацыі плянава-операцыйных груп на кож-
ным торпназдабычы, на кожным пасоным вытворчым вучастку і
кіраўніцтва гэтымі групамі з боку тэхнічнага персону заводу.

Удзяржанне за механізаванас
тарпняны Донбас

Механізацыя працы з'яўляецца тэй новаю ўла-
сцю і разнастайнасцю, без якой немагчыма вытрымаць іі
нашых тэмпаў, іі новых маштабаў вытворчасці (Сталін).
Таму механізацыя шырока растуць торпнапрамысловасці і
ператварэнне БССР у тарпняны Донбас з'яўляецца адным з
моцнаў, што забяспечвае падвышэнне тэмпаў торпназдабычы
і ў значнай меры вырашае цяжкасці з рабочаю сілай.

Адсюль адна з галоўных і першаварговых задач нівозага,
раёнага, цэнтральнага друку і рабсельваенкараў у барацьбе за
„Беларусь-тарпняны Донбас“, гэта — змагацца за механізацыю
падрыхтоўчых работ, транспартоўкі торпу, разгортванне зда-
бычы фрезэрнага, багернага, малата і валага гідра-торпу, ме-
ханізацыю пасоных працэсаў працы, скарыстоўваючы дзея
гэтага рацыяналізатарскія прапановы рабочых.

Побач з самай настойлівай і паслядоўнай барацьбою за ме-
ханізацыю торпнапрамысловасці, мы іі на хвіліну не паві-
ны забываць аб тым, што ручная праца ўсё яшчэ займае
значнае месца ў працы торпназдабычы. Таму перад рабкору і
торпнапрамысловасці стаіць адказная задача: змагацца за далей-
шае максымальнае падвышэнне вытворчасці ручнае працы,
якая павінна пайсці ў напрамку барацьбы за максымальнае
разгортванне сацыялістычнай і ўдарніцтва, як асноўных ме-
тодаў усёй работы, за лепшую арганізацыю працы ў брыга-
дзе тарпнянікаў і тарпняніц, за правільную норміроўку і аплату
ручнае працы і ўдасканалванне тых інструментаў, якія ўжы-
ваюцца пры ручнай працы.

Рабсельваенкары механічных цэхоў,
трактарыстаў

Максымальна скарыстоўвайце механічныя майстры торпна-
здабычы, наладжвайце выпрацоўку неабходных запасных частак
для адрэзатаў і машынаў, змагайцеся за сваячасовае атрыманне
і пуск тарпняных машынаў і абсталявання.

Забяспечвайце сваячасовае рамоні торпнамашынаў і поўнае за-
давальненне іх неабходнымі запаснымі часткамі, забяспечвайце
найхутчэйшую зборку прыбываючага абсталявання, прыця-
гваючы да яе рабочых механічных цэхоў, прадпрыемстваў і спа-
жываючы торпу.

Звяржэй еся з тымі механізацыйнымі прадпрыемствамі,
якія вырабляюць абсталяванне для торпнапрамысловасці. Аргані-
зуйце систематычны аб'яднанні злёты рабкору-тарпнянікаў
з рабкору і механістамі. Стварайце скразныя рабочыя кантролі
над якасцю торпнаабсталявання.

Змагайцеся за стандартны машыны, абсталяванне ін-
струментаў торпнапрамысловасці, за прыстасаванне аднаго
машынабудавальнага заводу для абслугоўвання торпназдабычы.

Організуйце на старонках нівозага, па прыкладу раду
іншых заводаў СССР, масавы агляд-самаправерку становіш-
ча торпнаабсталявання.

Ліквідуўце абязлічкі на машынах, знішчайце прастоі гар-
нітур. Прывітанне догляд за варшта ам, поўнае напружка яго,
змяшчэнне частак і расоак машынаў, эканомія ападу, замена
торпу павіны — дна з галоўных умоў барацьбы за прамфіплян.

Організуйце бюро рабочага вынаходства для хутчэйшага пра-
вядзення ў жыццё рабочых рацыяналізатарскіх прапаноў, ства-
райце гурты па вучэнню машынаў і абсталявання.

Лёзунг „кожны рабкор-тарпнянік ведае свой адрэзат“ — паві-
нен быць вядучым у рабоце рабкоруўскай арміі.

Кадровы нівозага ўвага

Барацьба за пашырэнне колькасці ФЗВ на торпназдабычы, за
арганізацыю самастойнага вучэбнага камбінату па падрых-
тоўцы дэзінжэраў, тэхнікаў, інжынераў па спецыяльнасці эк-
сплуатацыі, тэхналогіі і механікі, за арганізацыю сеткі заочнага
навучання пры максымальным ахопе рабочых тарпнянікаў і
тарпняніц торпназдабычы, за хутчэйшае перасоўванне лепш
кваліфікаванай рабочай сілы на больш кваліфікаваную працу — ба-
ваяная задача ўсяго нашага друку.

Культурна-бытавую працу
у казармах, цэх брыгадах, адрэзатах

Рабкор-ударнік — ударнік культурнай працы,
перадачы змагар з адсталымі настроямі.

Абвештаўце клясавы барацьба на ўсіх вучастках сацыялі-
стычнага будаўніцтва супрацьўленне клясавога ворага раз-
гортванне на ўсім фронце сацыялістычнаму наступленню яна-
хазізму свай абліткі і ў сацыялістычных умовах торпназдабычы, дзе
сярод рабочых тарпнянікаў, у масе адходніцаў, запісаўся

клясаво-варожы элемент, які спрабуе ля торпнамашынаў, у брыга-
дзе сарваць выкананне плянаў торпназдабычы.

Задача рабкору — ажыццявіць дэзінжэра клясаво-варожага
элементу, весці рашучую барацьбу з яго антысаветскай дей-
насцю, накіраванай на зрыў нашага сацыялістычнага будаў-
ніцтва.

Асаблівае значэнне ва ўмовах тарпнянай прамысловасці на-
бывае культмасава-выхавачая праца з рабочымі, якія прышлі
з сельскай гаспадаркі. Трэба выхаванне з яго свядомага работ-
ніка сацыялістычнага будаўніцтва, зрабіць яго лепшым пропо-
гадністым, агітатарам і арганізатарам колгаснага будаўніцтва
на вёсцы.

Адсюль адна з галоўных задач кожнага рабсельваенкара, кожнай
насьценгазеты, заводскай шматтыражкі: паставіць клубную працу
так, каб клуб быў сапраўдным цэхам вытворчасці, дзе звы-
шлі-б абліткі пытанні вытворчага жыцця і сацыялістычнай
перабудовы сельскай гаспадаркі на новай тэхнічнай базе.

Задача нівозага друку і рабкору: змагацца за арганізацыю
і адчыненне пры кожным заводзе бібліотэкі, пры кожным па-
сёлку — бібліотэкі, чырвонага кутка і школы; за радыёфікацыю
пасёлку, за канкрэтную паўсядзённую культмасаваую працу
брыгад сярод завербаваных у зімовы час на вёскі, за пале-
шанье бытавых умоў у кожным пасёлку, бараку, за ажыц-
цяўленне ўмоў, складанай паміж ЦП Торпназдабычы і Нарком-
асветы, за дапамогу ў арганізацыі культурна-бытавога абслу-
гоўвання з боку вытворчых саюзаў, асабліва спажываючых
торп, іх клубна і бібліотэка, а таксама з боку саюзаў, якія пра-
цуюць у мясцовасці, дзе знаходзіцца торпназдабычы.

Нівозага газеты і рабкору бяруць шэфства над баракамі, чы-
тальнямі, чырвонымі куткамі, зрабіўшы свае падшэфнас-
месца сапраўдным культурным аддзяленнем, скарыстоўваючы
клуб як магутны сродка барацьбы за прамфіплян, за яго вы-
кананне і перавыкананне.

Рабкору ў брыгадах, бараках, пасёлках, ля машынаў, аргані-
зуйце насьценгазеты, бюлетэны, ілюстрацыі, вайсковыя і тэхніч-
ныя гурты, вітрыны, галерэі гультаў, ілжа-ударнікаў.

Шырока разгорнутай масавай работай рабкору змагаючыся з
адсталымі настроямі рвацтва, шовіністычнымі вылезкамі.

Рабсельваенкары навукова-даследчы
работы

Біцеся за паварот навукова-даследчай працы адвяду торпу
Інстытуту прамысловасці і таварам да выканання вялікіх
задач (на бліжэйшы час — вывучэнне фрезэрнага торпу і ра-
цыяналізацыя торпнапрамысловасці); за найбольшае вывучэнне
тарпняных рэсурсаў, паказваючы магчымасці іх скарыстання,
арганізуючы на гэтым увагу пролетарскай грамадзянскасці; за
выкананне і перавыкананне праграмы даследчых работ на
1931 год у 100 тысяч га; дамагаючыся дзея забяспечання
неабходнай сілай даследчых партый, перавыканання норм
даследвання і найбольш выкарыстоўваючы матэрыялы раней-
шых даследванняў балот.

Выкажам у найкарацейшы тэрмін задачы, якія пастаўле-
ны ўладай аб дэталёвым даследванні тарпняных масываў на
працягу двух трох год.

Падрыхтоўка балот — адно з
важнейшых звяноў будаўніцтва

Рабсельваенкары! Згуртуем праз друк арганізуючай сілай асабі-
стага прыкладу нашу волю, дастойнасць, энэргію на:
лепшую пракопку каналаў, на большае ачышчэнне ад вады
тарпняных масываў, на лепшую карчоўку і лінітоўку паводу
расшыль;
механізацыю падрыхтоўчых работ на тарпняных масывах пад
лёзунгам: „Трактар, фрезэр, канаваканальнік — на звысну ма-
шыны і лапачы“.

Рабкору прадпрыемстваў БССР, спажыва-
ючых торп!

Звярнеце асаблівую увагу на вэо омію апалу, на хутчэйшае
знішчэнне і пераабсталяванне топах заводу па тарп-
няны апаў, на сваячасовую падрыхтоўку свайго прадпрыемства
да спажывання торпу, асабліва фрезэрнага, на сваячасовую
падрыхтоўку складаў для торпу, арганізацыю лябараторый па
нагляданню за якасцю торпу і аналізу выліготнасці, золь-
насці, і неплатворнае адольнасці торпу.

Усе гэтыя задачы тым больш паспяхова могуць быць вы-
кананы па ўсіх якасных і колькасных паказчыках, чым паў-
ней і настойлівей будзе перабудавана работа партыйных,
гаспадарчых, професійных і комсамольскіх арганізацый пад
лёзунгам: „Цэнтр цяжару ўсёй
работы — нівозае вытворчае звя-
но: машына, група, брыгада,
адрэзат“.

Перабудова работы павінна
праходзіць пры самым актыўным
удзеле ўсіх рабсельваенкараў.

Кожны рабкор, юнкор, сель-
кор — ўдарнік. Удэс цэнтральны,
раёны, нівоза друк пад кіраў-
ніцтвам камуністычнае партыі
павінны жорстка біцца за торп
і энэргетыку, за „Беларусь-тарпняны Донбас“, за ператварэнне
у мінулы адсталы аграрнай Беларусі ў магутную індустры-
яльна-аграрную Беларуска-Савецкую Рэспубліку — дэарыў-
ную частку ўсяго вялікага Саюзу Савецкіх Сацыялістычных
Рэспублік.

Ударная
брыгада
рабкору

ЗРЫЎШЧЫКАУ ПАДРЫХТОУКІ—
ДА СУРОВАЙ АДКАЗНАСЦІ

Не дамо сарваць навуцальнага

Юравічы сельсавет вызначыў пабудаванне ў вёсцы Шарэйка новую школу. На гледзячы на тое, што для пабудовы прывезены будаўнічы матэрыял, будаўніцтва яшчэ не распачалося.

1-га верасня пачынаецца навуцальны год, а памяшкання няма.

Не дапушчаць лютунства

На другім курсе Віцебскага бел-педтэхнікуму за апошні час пачаліся выпадкі лютунства.

За другое паўгоддзе «палацела» з тэхнікуму 5 студэнтаў: Аўфяроў, Нікалаў, Гуртман, Баранас і Уладзімерав.

На гледзячы на тое, што люты «улацелі» з тэхнікуму, ім удалося пераступіць у другія навуцальныя установы і перадаць на свой бок другіх студэнтаў. Гурбанов, Бурыньскі, Самановы выбіраюцца пачынаць тэхнікум.

Пераключыцца на баявую падрыхтоўку

Пятрыкоўскі раён у справе правядзення ўсеагульнага абавязковага навуцання дзяцей школьнага ўзросту—мае значныя дасягненні. Усеабычым ахоплены 99 проц. дзяцей. На працягу 75 лівідзавана напісаныя сярэд дзяцей прадоўжнага населення. Адным з слабых вучастваў школьнай працы—дрэннае правядзенне політэхнізацыі ў школах.

У падрыхтоўцы да новага навуцальнага году няма вельміх тэмпаў.

Да гэтага часу раён не ўключыў паставіў паставіў, усе школы пасылаюць канчатковыя запіскі—на зямлю, ліній будаўнічых работ, рамонту будынкаў не правядзена будаўнічых матэрыялаў і пама, —уся гэта ставіць пад пагрозу

Сустрэнем ва ўсеўзброены

Чырвона-Слабодскі райком комсамолу сумесна з аддзелам райполітасветы выдалі брыгады комсамольцаў для правядзеньня рыхтункаў да новага навуцальнага года. Брыгадамі было выведзена: у Жыгіўскім і Селяжовым сельсаветах не скарыстаны срокі з мі-

Школа на ўкомплектавана вучнямі. Наўжо райАНА такое становішча на трывожыць?

Комсамолія Юравіцкага сельсавету павінна не дапусціць зрыву навуцальнага году.

Гай.

На гледзячы на гэта дырэкцыя, прафком і бюро комсамольскага колектыву не вядуць рашучай барацьбы з лютунствам.

Трохкутнік тэхнікуму і гарком комсамолу павінны павесці рашучую барацьбу па звышчэнню лютунства. Гэтых агідных фактаў не павінны знаць навуцальны трэдаг, раёнаўчага.

Юнкор пост «Чырвоная Зямля» Д. Усёўскі і З. Ваўчок.

Свачасовы пачатак навуцальнага году.

Райполітасветна асветніцкай паставіў арганізаваць раённую май-стерню, але ніхто яна думае ўзяцца за гэтую справу.

Было паставіў пытанне аб арганізацыі 2-х вопітна-паканаль-ных школ сямігодня, але... і гэта хаваецца падзе глыбока ў іспан-тарскім стане.

Пытаннем набыцця ў сямігодня абсталявання для рознага роду кабінетаў—таксама ніхто не цікавіцца.

Патрэбна зараз-жа пераключыцца на баявую падрыхтоўку да новага навуцальнага году, свчасова мо-білізаваць гаспадарніцкай, рабочых саўгасаў, колгасніцкай на дапамогу ў паспяховай падрыхтоўцы.

Пост «43» А. Пяліньскі.

пугага году на школы і лікуны.

Сыгналы брыгад пачулі і прарыны ліквідуюцца.

Комсамольскія асветні на дырэ-ктыве райкому комсамолу правілі вучот напісаных і малісьмен-ных, вылучылі ліквідатараў.

Алесь Карловіч

НАПЯРЭДАДНІ БЕЛТРАМАУСКАЙ „ТРЫЗОГІ“

Чаго мы чакаем ад прагляду?

5-га жніўня БелТРАМ, «Чырвоная Зямля» сумесна з гардонам ЛКСМБ наладзілі для шырокага комсамольскага актыву, рабочай моладзі, прадстаўнікоў Асоавіагету, Чырвонай арміі, ЦСНСБ, Наркмасветы і іншых арганізацый—грамадскі прагляд чаравой рэпетыцыі свай новай паставы «Трызога», якая рыхтуецца да 17-га МЮДу. Паставоўка гэтай п'есы мае рашучае значэнне для БелТРАМ'у. П'еса разглядае пытанні вайсковай небяспекі, арганізацыі комсамолу, інтэрнацыянальнай работы і абароны краіны наогул. Змест п'есы—самы актуальны. Зараз як ніколі патрэбна правільна паставоўка вырашэння гэтага пытання.

Парад усім комсамолам IX-ты зьезд УсеБСМ паставіў востра пы-таньне аб вайскавай падрыхтоўцы і ўзмацненні інтэрнацыянальнай ра-боты. Зьлічаны мастацкім агі-травам комсамолу «ТРАМ, натураль-на, уключыўся ў барацьбу за выкананне рашэнняў IX-га зьезду і сваімі спецыфічнымі сродкамі ма-стацтва театру прав паставоўку гэтай п'есы павінен пачаць як вырашае і на большы змол комса-мол вырашыць гэтую задачу, што стаіць перад ім. Дзеся гэтага мы ўзялі «Трызогу», прагляд чаравой рэпетыцыі якой і наладзілі.

Мы падкрэслівалі, што тое, што

убачаць таварышы 5-га жніўня будзе ўсім на тым, што звычайна бачаць на грамадскіх праглядах, за-ключана мастацкага твору «па-лажна» ніхто не ўбачыць. Мы буд-дзем праводзіць нашу штодзённую звычайную рэпетыцыю, чыту тэ-ксту і запрашаем таварышоў на

За баявую вайсковую тэматыку, за ўзмацненне абароназдольнасці краіны

Театры павінны быць прызваны на абарону сацыялістычнай баць-каўшчыны працоўных зсяго свету. Магчыма, театру, як магучага агітатара і прапагандыста, на-чынаюцца. Задачы ў яго бараць-бе за абарону вяснілі. Але між гэ-тымі задачамі і рэальнай бараць-бой тэатраў на фронце абароны зьдзе люты вайскавы прорыв. Якія рэчы на нашых сценах мы можам хача-бы на фармальных прывенках аднесці да абаронных?

Мяцэж, «Міжур'е» (БДТ-1), «1-я конная» (БДТ-2)—ніводна з пералічаных п'ес не адпавядае за-дачам і запатрабаваным сёньня-га дня ў вэабходнай ступені.

Нама вядомага спектаклю, як-небудзь трастучага ведаўчэку вайсковых ведаў і інтэрнацыяна-лага выхавання, усерываючага падрыхтоўку інтэрвенцыі. Прарыў надзвычайна вылікі, які павінен

Паважаны тав. рэдактар!

У № 161 (1430) «Чырвонай Зямлі» за г. г. зьмешчана ар-тыкул тав. Вавіна «Аб лютунствах у навуцальнай працы». Аўтар янога зрабіў рад палкам слуш-ных заўважанняў аб маіх погля-дах у некаторых з маіх ранейшых прац. На новаду некаторых з гэтых заўважанняў можна, праўда, заві-даць, але асабліва не адпавядае ра-чаістасці апошняе заўважэнне тав. Вавіна, сказаўшы аб зробленым мною прозу ў бок эканамічнага і геаграфічнага матэрыялізму і запы-таўшы далей, чым «тлумачыцца» тое, што наш профасар мае парывы да марксызму і нічога да гэтага не зрабіў у гэтым кірунку», тав. Ва-він высвятляе даны факт тым, што проф. Бузук «да гэтага часу ня ўскрыў (і ня чуваць было, каб адмовіўся) перад саветскай грама-дзянскай свай ішоных ідэалістыч-ных і пацыяналь-дэмакратычных канцэпцый, а не ўдаміўшы ўсёй ішоных ідэалістычнай памылка і ня даўшы ім належнай самакрыты-цельна перайсці на пазіцыі марк-сызму-ленінізму».

Вось гэта ня аўсім тав.

З выкрыццём свай памылка я выступіў у часе грамадскага пра-гляду дзейнасці Інстытуту Мова-знаўства БАН (у сакавіку г. г.) гэта я заўсёды раблю на сваіх мес-цах у БДУ. Не зрабіў гэтага я, праўда перад шырокай пролетар-скай грамадзянска—у друку, з ро-зных прычын склалася, тав, што я ня выліў адкрыта ўсіх свай старых памылак—тав, як вучыў гэта рабіць Ленін. Мне здавалася дастат-ковым довадам адмаўленьне ад ста-рых памылак мая сёньняшняя пра-ца, але я дзяр бачу, што гэтага нічога няма. Адзілі-ж ня ўсе слуша-юць мае словы, на якіх вымываю свае памылкі, і вось таму я, хоць і са спазненнем, хоць і не па сваёй ініцыятыве, хачу у кароткіх словах сказаць аб свай старых ішоных канцэпцыях, зраўнаўша ў сувязі з тымі аб'ектыўнымі прыч-ынамі, якімі гэтыя канцэпцыі на-раджаліся, у сувязі з прайдзеным мною навуковым шляхам.

А шлях я прайшоў складаны і доўгі. Вучыў старага дэмакратыч-нага універсітэту, які выходзіў чыноўніцкай, закаханых у сябе ін-дывідуалістаў, выхаванец гісторыка-філалагічнага факультэту, гэтага бадай ці ня больш рэакцыйнага факультэту старога школы, пачы-ну-

ты для падрыхтоўкі да профасуры па катэдрі славянскай філалогіі, у прыродзе якой сыстэмаваўся ідэа-лізм інда-эўрапейскі і панславіс-тычныя настроі—я, каб мець сёньня магчымаць і права ста-ваць у рады будаўнікоў сацыялізму павінен быў пакрыць вялікую ад-легласць. І на гэтым шляху зра-вумела, нарабіў намага памылак.

Тав. Вавіна і ня толькі на некаго-рыя з іх указаў, але я яму ска-жу прыблізна тое-ж, што ўжо па паводу крытыкі маіх памылак: «го-та крытыка будаўнікоў сацыялізму». Зраўнаўша, я мог-бы сказаць і аб свай заслугах у справе барацьбы з надзекамі, і ня толькі на «пу-сыяновых» пытаньнях, заслугі, неўспаміненны т. Вавіна; мог-бы я ўспомніць і аб разыходжаньнях з інда-эўрапейскай (крытыка тро-роў прамавы, крытыка формальнай граматыкі ўжо маскоўскім вы-данні «Асноўн. пытаньняў мова-знаўства» 1924 г. і г. д.), на па-даставе якіх я адношу сябе да тых былых інда-эўрапейцаў, якіх дапа-магаў і сярэднім ўрываць інда-эўрапейска—на гэтым я тут спыняцца ня буду, а скажу толькі што і памылак гадоўных маіх т. Вавіна не падкрэсліў у гэтым наў-натой. Вось яшчэ некаторыя з іх. Першыя два разьдзелы маёй кніж-ка па агульнаму мовазнаўству пра-смынулі псыхалогізмам, які стара-слю да ўхілу ў чыста-ідэалістыч-ны свецтапогляд на мову. У апраў-даньне мог-бы я сказаць толькі на-ступнае: у аснове абочых выдан-няў (1924 і 1926 г.) гэтай най-больш слабай маёй навуковай пра-цы ляжыць праца, пачатая яшчэ ў студэнцкія гады, якая і вышля з друку ў паршчыню ў пач. 1918 г. нават пад пазвай «Очерки по психологии языка», але апраўдан-не гэта, здаецца, маю мяне апраўдае; над 3-м выд. трэба бы-ло больш папрацаваць. Маю зада-вальнае і другое апраўданьне: вы-ліка адбівае агульныя мэтадологічны і ідэалістычны ўзровень падручнаў інда-эўрапейцаў па агульнаму мо-вазнаўству. Яшчэ больш буйныя мае памылкі ў галіне напярэдня-ных пытаньняў.

Трэба сказаць адкрыта. Я ня толькі не змагаўся з надзекамі на-раду пытаньняў, а ў некаторых выпадках, напр., свай «сэлекцы-тарскі» погляд на шлях раз-віцця літаратурнай мовы, погля-дам, які на другое месца адсочвае моўную творчасць пролетарыату, там кідаў думкі, на якіх хаваўся падзекамі. Але калі і змагаўся я нават з імі, нават і па важных пытаньнях, я ніколі ня біў (як часткова гэта адначыў і т. Вавіна) на асноўнай, політычнай устаноўцы надзекаў: «вытоўпленны мае былі заўсёды «аполітычныя», «акаде-мічныя»... На ставяў я выліка-чаныя сярэд большай часткі ста-рога інтэлігенцыі і ў перахатай за 14 год геме агульнаполітычных настрояў, і часта, зрабіўшы два

брові ўперад, рабіў потым врок назад. Але ніколі ня было адварот-нага—каб я рабіў врок уперад, два назад, і таму сёньня, усьведоміўшы ўсе свае памылкі, перамогшы ўсе свае хістанні, усьведоміўшы добра бальшавіцкае становішча, што ня-ма аполітычнай навукі і няма апо-літычных вучоных, сёньня я стаю на гэты бок ад барыкад, разам з іншымі барацьбітамі за справу са-цыялізму і сёньняшні свай працай, перш за ўсё працай хачу дэзэцы праўдывасць свай слоў.

Даўно ўжо адкаваўшы са-бе на запітаньне, якое-ж месца і мая спецыяльнасьць—мовазнаўства—займае ў справе сацыялістыч-ага будаўніцтва, я і аддаю ўсе свае без аспатэу сілы на тое, каб гэтаму будаўніцтву прынесці карысць, як на пасадзе профасара мовазнаў-ства, як іна пасадзе дырэктара Ін-стытуту Мовазнаўства БАН, аб якой я і ня мог марыць пры надзеках. Але калі-б органы саветскай улады і камуністычная партыя—піраўніс сабудуўніцтва, ведаўчыя аб маіх старых памылках, і з надзевер'ем алічвалі-б да маіх сёньняшніх за-лічак аб жадаванні шыра-пра-цы на жарысцы сацыялі-стычнаму будаўніцтву, а я намен-на шырасцю аддаваў-бы свае веды да мовазнаўства і на менш адказных пасадах, а ня збочаў-бы з шляху марксысца-ленінскай зін-вістыкі, на які нарэшце трапіў.

Робячы выпадкі аб маіх дэле-рапных поглядах на паставе ра-вонных маіх прац, т. Вавіна дапу-скае недакладнасць. Аб маіх сёнь-нешніх канцэпцыях я прасіў-бы су-дзіць на паставе сёньняшняй маёй лініі ў Інстытуце Мовазнаўства, на паставе новых маіх прац, падрых-таваных да друку (Проблемы марк-сысца-ленінскага асветлення мо-вазнаўства, дыялектыка ў мове і іш.), на паставе маіх новых кур-саў па мовазнаўству ў ўніверсітэ-це, дзе я, зраўнаўша, іменуўся вы-карэстаць ня толькі тое месца з артыкулу Энгельса «Роля працы ў працесе асветлення маіх», на якое зварочае мая ўвага т. Вавіна але ўсе на магчымаць паказаньня аб мове Маркса, Энгельса і Леніна і іншых вясняноў марксызму.

Вось гэтага маю права ўнесці і свой хоць маларылі ўклад у справу пабудовы марксысца-ленінскай ін-вістыкі ніхто ня можа ў мяне а-няць. Ніхто не адкажэ ў мяне і права разьдзяліць агульны энтузі-язм працоўных мас. Я ня веру, каб хто-небудзь, устанавіўчы мае старыя памылкі, насмешкамі су-строў-бы мае шырае жадаўне ўсе свае сілы аддаць сацыялістыч-наму будаўніцтву.

Хто хоць трохі ведае мяне, змо-жа таёсама зьдэдуць, што а я ня менш, чым т. Вавіна, кляпаціўся аб павышэнні сапраўдных проле-тарскіх, у марксысца-ленінскай мэтадологіі вытрыманых, надру-каваных і моўнага будаўніцтва.

22-VII—31 П. Бузук.

Беларускія дзяржаўныя драматычныя курсы пры Наркмасветы БССР аб'яўляюць дадатковы прыём студэнтаў

Прыёмныя іспыты абудуцца 1—2 верасня ў Менску. Заявы аб прыёме ўсе запітаныя трэба накіроўваць па адрасу: г. Менск, дом пісьменьніка, Саветская 68, Дзярж драмкурсам.

Прыежыя студэнты будуць забяспечаны інтэрнатам, стыпендыяй студэнты будуць забяспечаны на 40 проц.

Асобы прыём наведвальнікаў па справах Дзярждрамкурсаў і прыём-ных іспытаў праводзіцца ад 1 да 2 г. дня 1 ад 6 да 7 г. узраста па наступных ліках: 3, 5, 8, 10, 13, 15, 18, 20, 23, 25, 28 і 30 верасня ў Доме пісь-меньніка (Савецкая, 68).

Дырэкцыя Беларускай драмы.

Адказны рэдактар МІХ. ПЛАТАУ.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЭРСЫТЭТ
АБ'ЯЎЛЯЕ АСЕНЬНІ НАБОР СТУДЭНТАЎ
на наступныя факультэты:

1. Фізыка-матэматычны (белар. і ўр. секцыі). 2. Хемічны (беларуская секцыя)

Заявы прымяюцца да 20 жніўня г. г. у канцэлярыі БДУ (Менск, Універсітэцкі Гарылок, галоўны корпус). Іспыты для тых таварышоў, якіх ня маюць сярэдняе асветы, бу-дуць праводзіцца 27, 28 і 29 жніўня. Правільны прыём абвешчаны ў даведніку ІКА.

70 проц. прынятых студэнтаў забяспечваюцца стыпендыяй і інтэр-натам. Для сям'яў студэнтаў БДУ кватэр не прадстаўляе.

Аб тэрміне пачатку заняткаў з новым наборам будзе паведамлена асобна.

ЧВР рэктара БДУ В. РУДНІЦІ.